

Any IV

20 Juliol de 1902

Núm. 139

Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES. — Dante.

Anyorament de grandesas

Cada vegada que Catalunya se trova aclaraparada per una desgracia, com ho es la pèrdua de un de sos fills ilustres veiem més confirmada devant sas esplosions de condol, la creensa, en nosaltres arrelada, de que lo poble català sent anyorament de grandesas.

Si no fos així, no s'esplicarien satisfactoriament, las manifestacions grandiosas a que s'entrega lo nostre poble sense distincions de classes ni de gerarquías, demostrent públicament son condol, cada cop que la repulsiva Dallaire sega la preciosa vida d'un de sos fills benemérits.

En el transcurs de deu anys, que es un instant pera la vida d'un poble, Catalunya ab els ulls plorosos, ha tingut de presenciar la fúnebre renglera d'una comunió d'homes que molt l'havien enaltida.

Aquests homes se digueren Frederich Soler, Rius y Taulet, Victor Balaguer, Soler y Rovirosa, Joseph Morgades, Mané y Flaquer, Pi y Margall, Bartomeu Robert, Jascinto Verdaguer, y ells representaven las diferentes branques del saber y de la activitat humana, ells encarnaren la Poesia, lo Dret, la Pintura, la Religió, la Política, la Ciència, per damunt de tot, la Patria. Y el nostre poble els ha honrat a tots per igual, a tots els ha plorat ab igual dolor.

Aquest fet, es l'argument més poderós que podem oposar als que no conequent a fons l'ànima catalana, se creuen que aquest poble es purament mercantilista; y per lo tant, sols se preocupa y afanya pel negoci, y que tot lo demés li es indiferent.

Aquest fet, demostra que Catalunya per demunt de son tráfech mercantil y del sorollós traqueterjar de sas industrias, se preocupa també de cosas que pertanyen a un órde més enlayrat, encara que no tant positiu.

Aquells que s'creuen que Catalunya ja deu donarse per satisfeta essent únicament lo taller que vesteixi la població d'Espanya s'eran de mitj a mitj; donchs encara que nostra terra es trevalladora a desdir, y gosa en la contempla-

cio d'aqueixos temples que ab orgull ha aixecat en honor al Travor, no per això ha de deixar á recó las altres branques, quin conreu tant enalteix als pobles.

Catalunya no s'hi conforma en esser solzament trevalladora, en la sola acepció que s'dona á questa paraula.

Molt honra lo trevall d'obrador, molt lo de traficant, pero l'en noblit llinatje català, las tradicions de la rassa, també donan dret á aspirar á ocupar llochs mes preeminent.

No ns basta ab tenir Industria catalana; volém tenir també Art català, Ciència catalana, Dret català, Agricultura Catalana, Marina catalana, tot això ben marcat, ben caracteristich, ben nostre.

Las páginas brillants de nostra gloria historia ens donan dret á volguerho, porque molt temps ho hem tingut.

L'ànima catalana se'n anyora, y es per això que al poble català lo trovareu sempre, desde son renai-xement, amatent á secundant tota obra, tot travall, que tendeixi á aixampliar llurs horitzons, á refermar sas glorias, ó escampar son nom.

Catalunya no s'resurga, tant fàcilment á que la bòrrin del nombre dels pobles cultes.

Aquella que ja en lo sige XI, quan alguns dels pobles avuy adelantats feyan vida salvatje, se sentia fortament civilisada, y son amor á lo Bell era tant significat, que en grans empresas y conquistas lo primer que feya era resguardar las obras d'art dels pobles vensuts, ben al reves dels altres conquistadors que las destruian, aquesta Catalunya, tradicionalment culta, tolerant, y d'esperit gran, vol restaurarse, ajudada de son geni actiu; vol modernisarse, per sa mateixa empresa; vol enriquirse, ab son propi travall; vol ilustrarse ab la cooperació de son constant estudi.

Hem d'esser trevalladors, si; pero no solsaments en filats y en teixits sino en tota altra esfera.

Hem de travallar pera tenir grans artistas catalans, grans metjes catalans, grans enginyers catalans, grans arquitectes catalans, grans polítichs catalans, y en una paraula, hem de ser un poble complet, de abitius universals, no unicament un poble de filadors y

estampadors, dochs Catalunya no la encarna una industria determinada, sino que hi ha altres grans interessos que defensar y protegir, ensembs que aquella.

Y comprehendo així lo poble català, s'afanya cada dia mes en completar sos coneixements y aplicar sas activitats á tots els rams.

En molts dels actes que colectivament, executa, demostra un desitj de treure de damunt lo feixech mantell de lo material y groller que l'envolcalla, pero així, alleugerit, poguer fruir de goig mes espirituals.

En las manifestaciones de dolor á que nos referiam avans, aquest es expressat més intensament davant dels cadavers de sos grans artistas, que no devant de sos potents; com si l'nostre poble, pera treure de sobre l'estigma de metalisat juheu que sos enemichs han volgut estamparli, tractes de aixecar son esperit ennoblitlo, al rabejarlo en l'ambient d'idealitat que li ofereixen llurs fills artistas.

Catalunya en sa tremenda cayuda queda mitj estabornida, y li ha costat molt temps recobrar la memoria.

De mica en mica va tenint conciencia de si mateixa; y al revifar-se, va coordinant ideas que la iluminan, boy recordantli son passat, y la orientan, enseyanantli lo camí de son falaguer porvenir.

Poch a poch, va llensant els abigarrets vestits que a tall de disfressa li habian cenyit els seus sayons, pera escarnir, sa figura esbelta, y al adoptar á son cos trajes més escayents, se van revelant milló sas delicadas formes de matrona grega.

Per això nostra terra no pot resignarse al modest paper de menestrals que va fent la viu-viu, voltant la filosa. Catalunya vol ésser senyora y majora, tal com ho sigue en altres sigles.

Ho demana l'amor inmens de sos fills, ho exigeix lo noble orgull de rassa.

A l'anyorament d'extinguidas grandesas, ha de seguir la satisfacció de grandesas novas.

Pera conseguirho, hem de trevallar tots els catalans, ab aquell empenyo y ab aquella perseverancia que aparta els escolls y aplana las montanyas; hem de trevallar á des-

dir en totas las esferas, aplicantli l'esfors gegantí propri de la nísaga; y si un moment nos sentim desfallits pera prosseguir la tasca, acudim á fullejar la història nostra, la verdadera la que han escorcollat els historiayres de la terra que escalfará nostra sanch ab santosos exemples.

Repassant la propia historia, meditarém en las causas que han contribuir á passar d'unas passadas grandesas á unas presents miserias; y aprenem á reconquistar nostre falsejat carácter, nos entrará l'afany d'esser en tot més catalans cada dia, y acabarém pera integrarnos, repetint aquellas influencias estranyas, que han fet estragos en nostra personalitat catalana.

Quan això sia, ja no sentirá lo poble anyoransa, pel bé perdut, ni ns planyarem com poble feble; que no te esmena; las grandesas de l'avior haurán sigut gloriosament continuadas per uctuals grandesas.

J. Portals y Presas.

Folk-lore Catalá

La Pedra de ca'n Illás

(Tradició inédita del Vallès)

Quan, temps enrera, corria per lo Baix Vallès, al passar per un camí de Martorellas, proper al terme de Sant Faust de Campcentelles, crida fortament ma atenció, per no esser la regió pedregossa, una grossa roca, de color de cendra, que tocant al barri de ca'n Illás, rasava lo camí que passa per dayan de dita casa. Vaig manifestar ma estranyesa de trobar semblant pedrassa en aytal siti á mon companyat, fill de San Faust y co-neixedor de tota la encontrada y aquell men contá la següent ronlla.

La cobdicia de varias generacions de vehins de San Faust y de Mortorellas estava sobre exaltada per una inscripció de la cara superior de la pedra, que deya: *Ditxós serà qui m'girrà*. Ja podeu, doncys, figurarvos si cada un dels vehins, no hauria intentat tombar lo roch á permétreu sas solas forces. Mes la pedra era molt grossa, y no era feyna de mitja dotzena d'ho-

mes lo girarla, sino una verdadera obra de titans. Per això, donchs, continuava en son siti, mostrant al viandant son temptador lletrer.

Esdevingué, que als vols de Carnestoltes, no podent eixir los homes á travallar al camp per haver pogut molt durant varis dias seguits, lo primer jorn que feu bon temps, no sabent que fer lo joven de Martorellas, determinaren avisar al de Sant Faust, y junts girar la pedra, causa de molts horas de desvetllament dels vehins pretenciosos dels pobles propers.

Quedaren convinguts per l' hora, y junta la joventut d' ab dós pobles, armada de ternals, picots, parpals palas y cordas, emprengueren la ruda tasca de girar la tan acarriada roca. Los esforços foren innombrables, los travalls molt fadigosos, pero á la fi, á costa de bon rato de feixuga feyna, pogueren entonar l' *eureka*, la pedra era tombada,

Tots s' abalansaren famolenchs al lloch que ocupava pera trobarhi algun tresor; grataren, furgaren, regiraren: tot fou en vá. Ja anaven á marxar, tristos, abatuts, desconfortats, per no haber satisfet la troballa lo titánich dels seus esforços, quan un d' ells, los cridá pera mostrársoli un lletrer que ab igual coracters que la incipció de sobre hi havia en la part avans so terrada de la pedra. La alegria de tal descobriment fou gran, mes com aprop del plaher hi nia sempre lo dolor, aquest fou sens limits, al llegir la tal inscripció, que deya: "Deu vos ho pachgue temps ha que jeya d' aqueix costat.",

Emili Saborit.

Mosson Alcover

L' obligació que tenia d' esser lo dia 16 del actual á Palma, ha obligat al infadigable apostol del *Diccionari català* á enriurer la hermosa carta qu' ab tant de gust publicém:

Barcelona, 15 de juliol de 1902.

Señor Director de *La Veu de Catalunya*.

Molt senyor meu y amich: Acabada, gracias á Deu, l' excursió per els territoris de l' antiga nacionalitat catalana pera fer l' estudi de la nostra llengua estimadísima y replegar gent que colabòri a l' obra magna del Diccionari, abans d' embarcarme cap a Mallorca, me veig en el cas de dirigirm'e a *La Veu de Catalunya* pera donarli públicament y ab tota la meva ànima las gracias mes corals per lo molt y molt que m' ha ajudat en aquesta obra, que he tingut la sort d' iniciar. *La Veu* recomanantme ab víva eficacia a n' els seus corresponents y excitantlos a donar compte de las mevas conferencias, y publicant llargas y escalfadas relacions de las mateixas y referint las mevas anadas y vingudas dins las diferentas comarcas catalanas per

l' estudi de la llengua, m' ha preparat el camí per tot arreu, m' ha donat a coneixer á tothom y ha predisposat els seus amichs y lectors a favor meu y de la meva tasca. No soch jo capás de pagar mai ni de agrair, aixís com pertoca, un favor tan grós, mes ben dit, una cadena tan llarga de favors. ¡Que Deu Nostre Senyor li pagui ab bens espirituals y temporals que convinquin, aixís com jo demano y desitjo de tot mon cor.

També be de donar públicament las gracies més corals a tantíssimas personas de tots els indrets de Catalunya espanyola y de Catalunya francesa, que tant y tant m' han obsequiat, festejat y regositjat durant la meva llarguissima excursió, que m' ha resultat ben curta per l' interès que m' oferia l' estudi del llenguatge de cada comarca, y pels bells estols d' amichs estimadíssims que trobava per tot arreu, plens d' entusiasme per l' obra del Diccionari, y de generositat y galantería envers de mí, omplintme d' atencions y consideracions tan corals y expressivas, que jamay podré tam poch pagar ni agrahir aixís com caldría. Per tal motiu repeteixo: que Deu Nostre Senyor els ho pagui ab els bens espirituals y temporals que més els hi convinguin.

Faltaria també al més elemental dels devers sino donava igualment milions de gracies á tota la premsa catalanista d' Espanya y de França, tot manifestantli l' meu viu agrairent per l' entusiasme que ha demostrat y demostra a favor del Diccionari y per la forsa, importància y trascendència que ha donat a la meva propaganda lexico-gràfica, tot contant un dia y un altre dia, y alabant, y exaltant las meves excursions y estudis y conferencies. La premsa catalanista, ab això, m' ha conquistat molts simpatias, m' obert y aplanat molts camins y ha contribuit poderosament á que personas de gran valúa de totas la encontrades catalanas m' oterissin el seu concurs y la seva cooperació, ab las quals molt, moltíssim se pot fer y 's fará si Deu ho vol y María.

Que Deu Nostre Senyor l' hi pagui a la premsa catalana tant y tant com ha fet pera mí. Que l' hi pagui y la prosperi en tots conceptes.

Es un fet consolador y ben eloqüent el viu entusiasme y l' acceptació resolta que han trovat a tot arreu las meves conferencias y propaganda. Quan a tantas poblacions com he visitat, hi ha hagut públich escullit que m' hn demanat una conferencia y tanta de gent que se m' ha ofert pendre part en la tasca lexico-gràfica; es que Catalunya, gracias á Deu, posseix un estat de cultura ben notable. Quan tantas poblacions catalanas s' interessan per això del Diccionari y la Gramàtica, acudint a tals conferencies y fent tants oferiments com m' han fet á mí, que no 'ls portava cap negoci ni ganancia mate-

rial, ni 'ls prometía ventatjas ni influencias, ni rés de lo que 's cotisa dins els moderns emporis; quan un poble se pren aquell interès y se sent mogut d' aquell entusiasme que jo he trobat per tot Catalunya per l' obra del Diccionari: es que aquell poble es quelcom mes comerçant y positivista; es que aquell poble no es esclau de l' egoisme ni del *vadell d' or*, com n' hi há que suposen que es el poble català; es que Catalunya es un poble de verdadera y solida cultura, que si aixent y besqueja ab viu ardor son benestar temporal, viu al mateix temps la vida de l' enteniment y del cor, la vida de l' esperit, que es la vida suprema dels pobles, la que 'ls fa verdaderament superiors y señors de si mateix, y dominar el món de la materia, y pujar amunt, ben amunt, cap a l' ideal.

Per això serveix el regionalisme, per això serveix el catalanisme: per aixecar el nivell moral y intel·lectual dels pobles, pera interessarlos y enardirlos en cosas molt més altas y dignificants que la pesseta y la *lletra de cambi*, pera interessarlos y anardirlos empreses de verdadera cultura y avens, com la filològica y léxico-gràfica que portem entre mans...

Moltas coses més podrà dir per l' estil: per exemple, que per tot arreu he trobat que regionalisme y catalanisme, son sinònimes de cultura, instrucció y llum, y que lo antiregionalisme, casi bé per tot, resulta sinónim d' altres coses ben diferents...

Ara acabaré recordant que l' obra del Diccionari no está acabada ni molt manca: está no mes iniciada.

En nom de Deu y de la Patria reclamo de bell nou el concurs de tots els admiradors de la llengua catalana de tots els fills de la nostra rassa, de la premsa catalanista, y, d' una manera especial, de *La Veu de Catalunya*, pera dur avant pera dur a cap aquet Diccionari, que alguns calificavan d' impossible y de bojeria, y que ab l' ajuda de Deu dintre pochs anys ha d' eser y será un fet, que demostrarà la vitalitat y energías dels pobles de la llengua catalana.

Repeteixo milions de gracies de tot quant han fet per mí els catalans y la premsa catalanista; y que Deu els hi ho pugui, aixís com demana y desitja de tot cor son afectíssim.

Antoni M.ª Alcover Pbre.

Cosas D'art

Dos quadros den Llimona

Las grans composicions, d' aspectes humaus y naturalistas, representant escenes de religió o de pietat, mitg quadros d' historia, com si dijessim; y mitg pinturas morals, son las modalitats que millor han escaigut sempre a n' en Joan Llimona, pintor, per una banda, de tempera-

ment y educación realistas, y home, per altra, de vida interior y ab veritables vocacions d' apóstol.

Cada vegada que ha seguit aquesta orientació naturalista, que es la seguida en els grans temps de la pintura religiosa pels mestres d' Espanya y dels Països Baixos, hem vist triomfar á nostre pintor, com es ara en la part de representació humana de la cúpula de Montserrat, ó bé en el frís dels *Pobres*, exposats fa pocas setmanas a can Parés. Mes, cada vegada que s' ha separat d' aquet camí de la seva personalitat, pera emprendre alguna altra ruta de las de moda, l' hem vist trontollarse y sucumbir, com per exemple, en aquella *Anunciació* de aires pera eflístichs, exhibida en una de las darreras exposicions de Sant Lluç.

En las dues pinturas d' *avuy*, dos grans quadros d' historia, religiosa destinats á decorar el creuer de l' iglesia de Sant Felip Neri, en Llimona 's troba de plè á plé en la seva esfera, y com en els seus millors días demostra ser l' home d' empenta que reconeix tothom, el pintor al engrés, celebrat per blanch y negres, l' amo y senyor d' un ofici ben pait y un dels poquíssims artistas que tenim que sàpigam concebir una cosa grossa, disposar una escena ab amplitud y arranjar las figures d' una gran composició.

Son las pinturas d' *ara dos passatges* de la vida de Sant Felip Neri, inspirats en l' historia que d' ell té escrita 'l cardenal Capecelatro. L' un quadro figura el miraculos enlairament del sant al acte de llevar Déu, mentres celebra la missa. El pintor l' ha representat en el moment d' aixecar el cálzer; quan segons la piadosa llegenda, esdevenia 'l celebrant tot lluminós, com flamejant, y s' alsava sobre l' nivell de terra.

La prodigiosa escena passa á la capella dels Felipons de Roma, un interior eclesiàstich, plé de lluminós reculiment, que 'l pintor ha dotat de molt carácter. A la dreta, de cara al altaret ahont celebra, s' hi veu al sant fundaeor, venerable sacerdot de barba blanca, revestit d' alba y casulla, elevant, arrobat, la sanch del Christi, tot radiant y circundat de flamas, com transfigurat per la gracia celestial.

A l' esquerra, estenenentse desde l' primerr terme del quadro fins al fons d' una capella que vè al mitg de la composició, s' hi veuen agenollats als fidels que oeixen missa. Son gent de tots estaments y de tota edat, pobres y richs, senyors y poble, joves y vells, homes y donas, y en Llimona 's ha caracterisat molt bé y 'ls ha vestit, a cadascú segons sembla, ab la pintoresca indumentaria de la segona meitat del sige XI.

Però allá ahont el pintor ha donat proves de la seva poderosa intuició, ha sigut en las variadas actituds y expressió de que ha dotat als personatges pera representar el seu respectiu estat d' esperit devant del espectacle miraculos que contemplan. Una dona del poble cau á terra tan llerga com es, aclaparada per la forsa del prodigi.

Una gran dama de vora seu, se tapa 'ls ulls ab las mans, com si no pogués resistir l'enlluernament de la visió maravellosa. Una donzella humil, de primer terme, inoblidable figura de magistral simplicitat, contempla 'l miracle ab veneració, però sense cap estranyaesa, com avesada per la fe á tot lo sobrenatural. Darrera de las donas, avensa 'l cos, plé de mundana curiositat, un cavalier jove que sembla que no més hagi assistit á missa pera comprovar ab els seus ulls la veritat d'aquell prodigi de que tant se parla á la ciutat. Las demés figures també reflexan la seva especial situació interior, contribuint totas á la significació grandiosa de l'escena, ahont lo humà y lo diví se compenetran y foner d'una manera emocionant.

L'altre quadro, d'una tonalitat daurada y de gran rirat á pintura al fresch, ens presenta á Sant Felip Neri en plena naturalesa, en plena escena de camp. Segons conta 'l seu biograf, el sant, acompañyat d'algún amich y de nins y donzell de familias amigas seves, sortia de Roma un cop cada setmana pera donar quelcom d'esbarjo al esperit. Pujavan tots plegats al monticul de Sant Onofre, y allí, en presencia del venerable fundador, els jovincels se dedicavan á piadosas lecturas, á ensaigs literaris, al cant, á la poesia, á la música ó bé á exercicis corporals.

El pintor ha disposat l'escena ab perfecte equilibri de las masas y un sentiment molt just de la situació. A la dreta de la mentanyola apareix el Sant, assegut en un pedris, entre el poeta Tasso, gran amich seu, y un jove ordenat, y escorrentse cap'a ma esquerra por sota uns frondosos arbres que a claps deixan veure al lluny las cúpulas de la ciutat de Roma, forman semicerol els noys y joves del seguici, els uns drets, altres asseguts a terra. Un dels adolescents, posat de cara al fundador, està en actitud de recitar un parlament, mentres els seus companys se l'escutan ab atenció, qui ab el violí a la mà, qui guardant las botvas que han de servir pera'l joch. El conjunt del espectacle, realitat per l' hora solemne del crepuscol, resulta d'una gran serenitat; te quelcom de jardí d'Academus, d'un jardí d'Acadèmus conventual.

Així com en el quadro de la Missa sembla que s'hi respiri un gran fervor religiós, contingut pel reculliment, en el quadro de la Montanya s'hi sent reposar l'aire plascévol de las grans comunicacions entre l'home y la naturalesa. En el primer lo que més s'admiра es el carácter y l'expressió psicològica dels personatges en el segon, lo que més s'aprengués, es llur plasticitat, llur redins de l'aire de l'hora de la llum.

En l' un ó l' altre lo que més agrada es sentirhi bategar l' ànima d'un gran artista y d'un gran creyent.

R. Casellas.

(De *La Veu de Catalunya*)

EN LA MORT DEL NOSTRE EXIMI POETA

Mossén Jacint Verdaguer

Quin dia més trist, quin dia!
Tothom resta mut, corprès;
L'enamorat de Maria
Ha emmudit per sempre més:

Ha emmudit aquella boca,
S, ha parat aquell gran cor,
Ha caigut l'hermosa soca,
Niude de fe y de patri amor.

Sas canturias pereguinas
Ja nos las podrem fruir;
A sas concepcions divinas
Cap més n'hi podrà afegir.

Pobre Catalunya! plora,
Plora al gentil trovador
Que ab sa lira encisadora
T'ha aixecat monuments d'or.

Frescas valls ricas planurias,
Humils ilogarets jolius,
Esplendorosas boscurias,
Flors, auncells y mars y rius,

Soberch Montseny, magestuosos
Canigó y 'l Montserrat,
Ploreu tots, ploreu confosos
A qui tan be us ha cantat.

Ploreu, Lletres catalanas,
Al geni fecond, ardit,
Per qui suberbas y ufanias
Ab tan d', esclat heu florit.

Mentre sa tonba ab violetas
Cubriu del propi conreu,
A vostre germà, poetas,
Vostre rey, ploreu, ploreu.

Texiuli hermosas garlandas
De rosas y gessamins,
Llassada de finas randas,
Perlas brodanthi y rubins.

Honorém tots la memoria
Del agregi catalá,
Quin nom en la patria historia
Eternament brillarà.

Honorém la gran figura
Del bard sublim que 'm perdut,
De las glorias la més pura
Que Catalunya ha tingut;

Que ab sas trobas regaladas
Guanya fama universal,
Y ab sas misicás tonadas
Consegui ferse inmortal.

Per cantar d'onchs en la terra
Era auçen de massas vols,
Son esperit, fent al cos guerra,
Vencé y fugi de la pols.

Y amunt, amunt enlairantse,
Frissós, ab creixent anhel,
D'eix mon falás allunyantse,
Assoli l'envejat cel,

Allí, á Jesús y María
Ab més ardor cantarà,
Y per sa patria, s'aymia,
Ab nou zel treballarà.

Enriqueta Paler y Trullol.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 20 S. Elias.—Dilluns 21 Sta. Práxedes.—Dimarts 22 Sta. Maria Magdalena.—Dimecres 23 S. Llibori.—Dijous 24 Sta. Cristina.—Divendres 25 S. JAUME APÓSTOL.—Disabte 26 Sta. Ana.

NOTICIES

Conforme adelantarem en nostre número darrer, lo dijous verificaren los socis del Centro excursioniste tortosí la seva anunciada excursió á les muntanyes del Toscà; visitant l'historich Castell de Carles, ermitori de San Julià y alguns dels pintoresch punts d'aquelles altivoles serrades.

Un' altre dia, ab mes calma, donaré á coneixer los mes interessants detalls de la exursió.

Avuy començarà 'l tren de banys á l'Ampolla. Los pasatgers podrán profitar pera la tornada, ademés del especial, lo tren que procedent de Tarragona surt de l'Ampolla á les set en punt de la tarde.

Lo dimecres va caurer una forta pedregada sobre Xerta y Pauls, deixant tots los camps arrassats.

Les cullites se donen per perdudes.

Lo dimecres va morir á nostra ciutat la Sra. D.ª Beatriz Escardó, cunyada de nostre estimat amich don Baltasar Noria.

Rebi sa afligida familia la expressió de nostre condol.—R. I. P.

Ab motiu de la diada de Nostra Senyora del Carme, se celebrá una solemne funció en lo Convent de Monjes Carmelites de Jesús, á la quina hi assistiren moltíssimes personnes de nostra ciutat.

Circulen moltes monedes falses, de una y cinch pessetes, ab lo bust d'Alfons XIII y any de 1896.

Segons notices, un industrial d'aquesta ciutat tracta de conduhir un salt d'aygua desde 'l port á Tortosa al objecte d'aprofitar la forsa pera mouer nn motor.

Nostra paisana D.ª Maria de la Cinta Fornós, ha pres possesió de la escola elemental del Perelló ab caràcter d'interina.

Conforme lo disposat en la llei d'ensenyansa, desde 'l dia 18 han quedat tancades totes les escoles d'Espanya, ab motiu de les vagacions del istiu.

En la llibreria Mestre s'ha rebut un complet assortit de màquines y demés articles pera la fotografia.

Se donen catalecs y preus á la persona que ho solicite.

La Comissaria de Guerra de Tarragona anuncia, pera 'l dia 14 d'Agost, la licitació pera la contratació del sumiste d'utensilis á les tropes y bestiar del Exercit y Guardia Civil estants y transeunts de la piazza de Tortosa.

Correspondent á l'atenció de la Alcaldia, publiquem integro lo seguent programa que se ns ha enviat:

CONCURSO DE BANDAS DE MÚSICAS CIVILES

La comisión de fiestas que tiene á su cargo este cometido, ha dispuesto celebrar Concurso de Bandas de Música que tendrá lugar el dia 9 de Septiembre próximo, con arreglo á las siguientes

BASES

1.º Este Certámen se verificará el dia 9 del próximo Septiembre en la Plaza de toros de esta ciudad, pudiendo concurrir al mismo todas las músicas civiles que lo soliciten.

2.º El plazo de inscripción empleza en esta fecha, y terminará el dia 30 del próximo Agosto.

3.º En la solicitud que cada música dirija al Excmo. Ayuntamiento pidiendo la inscripción de la misma para el Certámen, se hará constar el nombre del Director y el número de individuos de que conste.

4.º Las músicas que se presenten á concurso deberán ejecutar:

1.º La sinfonía *Pique Dame*, del Maestro Suppè.

2.º Una pieza de libre elección.

5.º Se adjudicarán los siguientes premios:

Primer	1.000 pesetas
Segundo	750 ,
Tercero	500 ,

6.º El óden para el concurso, se verificará con la oportuna anterioridad, en el dia y hora que fije la Comisión.

7.º El Excmo. Ayuntamiento designará las personas que han de constituir el Jurado, publicandose oportunamente sus nombres.

8.º Los premios se adjudicarán por mayoría de votos de los individuos del Jurado, que asistan al acto.

9.º Las músicas premiadas vendrán obligadas á concurrir á la Re-treta, que se celebrará en el mismo dia del Certámen.

10.º Los señores Directores de las bandas, encontrarán en esta Alcaldia y al precio corriente, las partituras de la pieza obligada, devolviéndose el importe, á los que tomen parte en el Certamen.

11.º La Comisión de festejos, procurará facilitar habitación á los músicos que concurren al Certamen,

Tortosa 17 Julio de 1902.—El Presidente de la Comisión, Juan Alemany.—El Secretario, Valentín Ferrando.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totas classes

SABATES Y BOTINES D'IVERN

Confecció esmerada pera los que tenen los peus délicats.

Casa fundada l'any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

ab la PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU

A dreta una emplaçament TORTOSA

Llibreria.
Comisions y Representacions

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, 1

TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

TURRÓ de CHERTA

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

INCREIBLE VERITAT IMPREOMPTA

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA L'COMERS: Factures, Cartes, Memorandums, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Paçars, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebutos, Catalàchs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Impresions ab tinta de copia. — Tituls honorifics, Etiquetes de totes classes, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, de naixement, De primera Missa, De Professió Religiosa, Recordinaris y tota classe de treval's de fantasia. — Especialitat ab impresions artístiques sobre satí, paper japonés y pergami. Vinyetes modernistes y caràcters gòtics del sige XV. Varietat de clíxies pera goigs i escapolaris. Targetes visita desde una peseta lo cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follers, Obres científiques y Literaries, etc. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre paper negre o carolina, Treballs artístichs a varies tintes. Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de targetes postal.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paragües, Pipes, Parasol, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Accordeons, Objectes pera regalos, y tota classe d'articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES EN CARTO, E TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÒRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carres d'En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1, TORTOSA.

LIBRERIA fundada l'any 1818

Francesch Mestre

TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

Obres de Mossen Jacint Verdaguer

Tomás A. Rigual

La Santa Missa — lità i català — pasta 1 peseta

Lo català devot — nou devocionari — pasta 1 peseta

Los set diumenges de San Joseph — pasta 1 peseta

rústica o'50 peseta

Doctrina cristiana — cartonet — o'50 peseta

DEPÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

SANTAS DE LA SETMANA

Dimensió 30 G. Grata — Dimensió 31

Grata — Dimensió 32 Grata. Mates

— Dimensió 33 Grata — Dimensió 34 Grata

— Dimensió 35 Grata — Dimensió 36 Grata

— Dimensió 37 Grata — Dimensió 38 Grata

— Dimensió 39 Grata — Dimensió 40 Grata

— Dimensió 41 Grata — Dimensió 42 Grata

— Dimensió 43 Grata — Dimensió 44 Grata

— Dimensió 45 Grata — Dimensió 46 Grata

— Dimensió 47 Grata — Dimensió 48 Grata

— Dimensió 49 Grata — Dimensió 50 Grata

— Dimensió 51 Grata — Dimensió 52 Grata

— Dimensió 53 Grata — Dimensió 54 Grata

— Dimensió 55 Grata — Dimensió 56 Grata

— Dimensió 57 Grata — Dimensió 58 Grata

— Dimensió 59 Grata — Dimensió 60 Grata

— Dimensió 61 Grata — Dimensió 62 Grata

— Dimensió 63 Grata — Dimensió 64 Grata

— Dimensió 65 Grata — Dimensió 66 Grata

— Dimensió 67 Grata — Dimensió 68 Grata

— Dimensió 69 Grata — Dimensió 70 Grata

— Dimensió 71 Grata — Dimensió 72 Grata

— Dimensió 73 Grata — Dimensió 74 Grata

— Dimensió 75 Grata — Dimensió 76 Grata

— Dimensió 77 Grata — Dimensió 78 Grata

— Dimensió 79 Grata — Dimensió 80 Grata

— Dimensió 81 Grata — Dimensió 82 Grata

— Dimensió 83 Grata — Dimensió 84 Grata

— Dimensió 85 Grata — Dimensió 86 Grata

— Dimensió 87 Grata — Dimensió 88 Grata

— Dimensió 89 Grata — Dimensió 90 Grata

— Dimensió 91 Grata — Dimensió 92 Grata

— Dimensió 93 Grata — Dimensió 94 Grata

— Dimensió 95 Grata — Dimensió 96 Grata

— Dimensió 97 Grata — Dimensió 98 Grata

— Dimensió 99 Grata — Dimensió 100 Grata

— Dimensió 101 Grata — Dimensió 102 Grata

— Dimensió 103 Grata — Dimensió 104 Grata

— Dimensió 105 Grata — Dimensió 106 Grata

— Dimensió 107 Grata — Dimensió 108 Grata

— Dimensió 109 Grata — Dimensió 110 Grata

— Dimensió 111 Grata — Dimensió 112 Grata

— Dimensió 113 Grata — Dimensió 114 Grata

— Dimensió 115 Grata — Dimensió 116 Grata

— Dimensió 117 Grata — Dimensió 118 Grata

— Dimensió 119 Grata — Dimensió 120 Grata

— Dimensió 121 Grata — Dimensió 122 Grata

— Dimensió 123 Grata — Dimensió 124 Grata

— Dimensió 125 Grata — Dimensió 126 Grata

— Dimensió 127 Grata — Dimensió 128 Grata

— Dimensió 129 Grata — Dimensió 130 Grata

— Dimensió 131 Grata — Dimensió 132 Grata

— Dimensió 133 Grata — Dimensió 134 Grata

— Dimensió 135 Grata — Dimensió 136 Grata

— Dimensió 137 Grata — Dimensió 138 Grata

— Dimensió 139 Grata — Dimensió 140 Grata

— Dimensió 141 Grata — Dimensió 142 Grata

— Dimensió 143 Grata — Dimensió 144 Grata

— Dimensió 145 Grata — Dimensió 146 Grata

— Dimensió 147 Grata — Dimensió 148 Grata

— Dimensió 149 Grata — Dimensió 150 Grata

— Dimensió 151 Grata — Dimensió 152 Grata

— Dimensió 153 Grata — Dimensió 154 Grata

— Dimensió 155 Grata — Dimensió 156 Grata

— Dimensió 157 Grata — Dimensió 158 Grata

— Dimensió 159 Grata — Dimensió 160 Grata

— Dimensió 161 Grata — Dimensió 162 Grata

— Dimensió 163 Grata — Dimensió 164 Grata

— Dimensió 165 Grata — Dimensió 166 Grata

— Dimensió 167 Grata — Dimensió 168 Grata

— Dimensió 169 Grata — Dimensió 170 Grata

— Dimensió 171 Grata — Dimensió 172 Grata

— Dimensió 173 Grata — Dimensió 174 Grata

— Dimensió 175 Grata — Dimensió 176 Grata

— Dimensió 177 Grata — Dimensió 178 Grata

— Dimensió 179 Grata — Dimensió 180 Grata

— Dimensió 181 Grata — Dimensió 182 Grata

— Dimensió 183 Grata — Dimensió 184 Grata

— Dimensió 185 Grata — Dimensió 186 Grata

— Dimensió 187 Grata — Dimensió 188 Grata

— Dimensió 189 Grata — Dimensió 190 Grata

— Dimensió 191 Grata — Dimensió 192 Grata

— Dimensió 193 Grata — Dimensió 194 Grata

— Dimensió 195 Grata — Dimensió 196 Grata

— Dimensió 197 Grata — Dimensió 198 Grata

— Dimensió 199 Grata — Dimensió 200 Grata

— Dimensió 201 Grata — Dimensió 202 Grata

— Dimensió 203 Grata — Dimensió 204 Grata

— Dimensió 205 Grata — Dimensió 206 Grata

— Dimensió 207 Grata — Dimensió 208 Grata

— Dimensió 209 Grata — Dimensió 210 Grata

— Dimensió 211 Grata — Dimensió 212 Grata

— Dimensió 213 Grata — Dimensió 214 Grata

— Dimensió 215 Grata — Dimensió 216 Grata

— Dimensió 217 Grata — Dimensió 218 Grata

— Dimensió 219 Grata — Dimensió 220 Grata

— Dimensió 221 Grata — Dimensió 222 Grata

— Dimensió 223 Grata — Dimensió 224 Grata

— Dimensió 225 Grata — Dimensió 226 Grata

— Dimensió 227 Grata — Dimensió 228 Grata

— Dimensió 229 Grata — Dimensió 230 Grata